

จดหมายข่าว

ปีที่ 5 ฉบับที่ 17

เดือนธันวาคม 2552-มกราคม 2553

รักษ์ชุมชน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

www.pcd.go.th

เปิดเรื่องเด่นๆ กับงาน เหลือง-ฟ้า มหามงคลฯ งดเผาบรรเทาโลกร้อน

เหลือง ฟ้า มหามงคล

เกิดประกายริบติ จากวันแม่ถึงวันพ่อ

Green Talk

สรุปสถานการณ์มลพิษของไทย '52

บทนำ

ก้าวเข้าสู่ปีใหม่กันแล้ว หลายคนวางแผนที่จะเริ่มต้นทำสิ่งใหม่ๆ รักรักษ์ชุมชน เช่นเดียวกันทำตามทีสัญญาไว้ เราจะปรับรูปแบบและเพิ่มเติมความเข้มข้นให้กับเนื้อหา ประเดิมด้วยคอลัมน์ใหม่อย่าง GREEN TALK เผยเรื่องราวของสิ่งแวดล้อมจากผู้บริหารหรือผู้นำชุมชนที่ถือเป็นแม่งานหลักที่จะผลักดันกิจกรรมหรือโครงการด้านสิ่งแวดล้อมว่าจะดำเนินไปทิศทางใด ซึ่งฉบับนี้เราหยิบประเด็นสรุปสถานการณ์มลพิษประเทศไทย ตลอดปี 2552 เพื่อรายงานให้ประชาชนและผู้สนใจได้รับทราบถึงข้อมูลที่แท้จริง รวมทั้งยังเกาะติดความคืบหน้าโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวที่ร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศกำลัง คึกคักกับการเข้าไปมีส่วนร่วม

หลายประเด็นหลากหลายเรื่องราวในงานสิ่งแวดล้อมที่ล้วนเป็นสีสน้ำ และเติมเต็มให้รักรักษ์ชุมชนเป็นจดหมายเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

สานต่องานเพื่อสร้าง

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จแทนพระองค์ทรงเป็นประธานเปิดงาน สานต่องานเพื่อสร้าง ณ ศูนย์การค้า ฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต โดยนายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ร่วมรับเสด็จ โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมจัดแสดงนิทรรศการเรียกคืนอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา
นายวิจารณ์ สิมานายา
นางสาววชิรา แสงศรี

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
เลขาธิการกรม

นายวรศาสน์ อภัยพงษ์

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

นายนิชร คงเพชร ผู้ช่วยบรรณาธิการ นางสาวจุฑามาศ เอี่ยมสระศรี

กองบรรณาธิการ

นางอังคณา จันอุไร นางสาวนภวิศ บัวสรวง นางสาวลัดดา จุลแสง นายบัญชาการ วินัยพานิช นางสาวกนกวรรณ สุขสด
นางสาวพิพร เพชรทอง นางสาวรุจิเรข ราชบุรี นางสาวพิชญา เกตุณูติ นางสาวอัญชลิ คงสมบูรณ์ นางสาวกานต์สินี ดวงดี
นางสาวราวรรณ เฉลิมโอฐ นางสาวสินีนางา วรณศรี นายมนตรี หนูพิน นายไพฑูฒิ มีนะกนิษฐ นายวัชร พันธ์นราวิก
นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ นายชัย ปทุมานุสรณ์ นางสาวพัชรรรณ แก้วก่า นางสาวบรรจง ประภาชนานันท์ นายโกสุม เผือกทอง
นายรุดเรต หมดหาลี นายสัญญา จงจิตร

ทส.ทำบุญวันปีใหม่

เมื่อวันที่ 4 มกราคม นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานทำบุญตักบาตร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ 2553 ณ บริเวณภายในและรอบอาคารกรมควบคุมมลพิษ โดยมีผู้บริหารและข้าราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมในพิธี

กีฬาสัมพันธ์ คพ.

วันที่ 26 ธันวาคม นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานเปิดงานแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ กรมควบคุมมลพิษ ประจำปี 2552 ณ สนามกีฬากรมการทหารสื่อสาร โดยมีผู้บริหารพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ คพ.ร่วมแข่งขันกีฬาร่างสามัคคี นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวสายสิ่งแวดล้อมได้เข้าร่วมการแข่งขันบาสเกตบอล และแสดงดนตรี เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง คพ. และสื่อมวลชน

วันสิ่งแวดล้อมไทย 2552

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดงานวันสิ่งแวดล้อมไทย ประจำปี 2552 ณ อาคารคอนเวนชัน อิมแพ็คเมืองทองธานี ภายใต้กิจกรรมเหลือง-ฟ้า มหามงคล เทิดพระเกียรติ จากวันแม่ถึงวันพ่อ ระหว่างวันที่ 4-6 ธันวาคม 2552

งดเผา บรรเทาโลกร้อน

ช่วงใกล้ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของคนเหนือ ได้เกิดการรวมตัวร่วมกัน ทำกิจกรรมและประกาศตัวที่จะช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการร่วมรักษาอากาศที่ถือเป็นเสน่ห์ของเมืองในหมอก เพราะสถานการณ์หมอกควันที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน ของทุกปี ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อม ปัญหาหลักเกิดจากการเผาในพื้นที่เกษตร การเผาวัชพืชริมทาง ไฟป่า และการเผาขยะในชุมชน ซึ่งตั้งแต่ปี 2550 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ซึ่งครอบคลุมทั้ง 8 จังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และพะเยา) พบค่าฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน ประชาชนบางส่วนต้องเข้าโรงพยาบาลเพื่อรักษาโรคทางเดินหายใจเพิ่มขึ้น และมีการประเมินความเสียหายด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่กว่าสองพันล้านบาท และปี 2551 ปี 2552 ได้รับผลกระทบเช่นกัน แต่น้อยกว่าปี 2550

ที่ผ่านมา คพ.ได้วางแผนเพื่อหามาตรการเร่งด่วนและลงพื้นที่แก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ล่าสุดปลายเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา หน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านพร้อมด้วยหน่วยควบคุมไฟป่า หน่วยพิทักษ์ป่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคาราวานจักรยาน กว่า 3,000 คน อดรงค์ “งดเผา บรรเทาโลกร้อน” ภายใต้โครงการเหลือง-ฟ้า มหามงคล เกิดพระเกียรติ จากวันแม่ ถึงวันพ่อ โดยมีนายภิมุข สิมะโรจน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ จังหวัดแพร่ เพื่ออดรงค์ให้ทุกฝ่ายร่วมหยุดเผาในที่โล่ง ทั้งการหยุดเผาป่า หยุดเผาขยะมูลฝอยหรือเศษกิ่งไม้ใบไม้ในครัวเรือน และหยุดเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่เกษตร รวมทั้งร่วมติดตาม ป้องกัน และดับไฟที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งคาราวานจักรยานได้ร่วมปั่นจักรยานพิทักษ์โลกลดการเผา ลดหมอกควัน ลดโลกร้อน และแสดงการสาธิตการจัดทำแนวกันไฟ ดับไฟป่า รวมทั้งการสาธิตการตรวจวัดคุณภาพอากาศ เพื่อลดหมอกควันและบรรเทาปัญหาโลกร้อน โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง เพราะเป็นช่วงที่เกษตรกรมักเผาเศษวัสดุ

เพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการเกษตรในช่วงหน้าฝน และความแห้งแล้ง ที่จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของไฟป่าทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า เวียดนาม ลาว และกัมพูชา

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ไทยผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคแม่โขง (พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา) และเสนอความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ การใช้ภาพถ่ายดาวเทียมติดตามการเผาในที่โล่ง การจัดการไฟป่าและเศษวัสดุในภาคการเกษตร ซึ่งได้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการควบคุมและแก้ไขปัญหาหมอกควันพิษจากหมอกควันข้ามแดนสำหรับสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นเวทีให้นานาประเทศทราบข้อมูล และลดความรุนแรงของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยกองทุนอาเซียนได้อนุมัติเงินจำนวน 10,000 เหรียญสหรัฐ สนับสนุนการจัดอบรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมได้ชมการสาธิตดับไฟป่าและฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งสมาชิกอาเซียนได้ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนบรรจุการอบรมไว้ในแผนงานระดับภูมิภาคเพื่อหมุนเวียนไปยังประเทศต่างๆ และให้เป็นแบบอย่างของประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในด้านการแก้ไขปัญหาหมอกควันในอนาคต

คพ. จึงขอเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือ ร่วมติดตามสถานการณ์หมอกควันอย่างใกล้ชิด และสร้างความร่วมมือลด ละ เลิก กิจกรรมการเผาในที่โล่ง เพิ่มความเข้มงวดในการเฝ้าระวังป้องกันไฟที่อาจเกิดขึ้น เพื่อลดการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็กออกสู่อากาศ ซึ่งการลดปัญหาหมอกควันและบรรเทาปัญหาโลกร้อนล้วนเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือจากทุกฝ่าย และยิ่งถือเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “พระบิดาแห่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” และเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยสิ่งแวดล้อมเสมอมา

ไฟ มหามงคล
เกิดพระเกียรติ จากวันแม่ถึงวันพ่อ

GREEN TALK เกาะติดการแถลงข่าว สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2552

เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานงานแถลงข่าว สถานการณ์มลพิษประเทศไทย ประจำปี 2552 Green Talk เก็บประเด็นสำคัญที่ประชาชนสนใจและเป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยมาเล่าสู่กันฟัง

ภาพรวมสถานการณ์มลพิษปี'52

นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า สถานการณ์มลพิษในประเทศไทยยังอยู่ในเกณฑ์ปกติ มีทั้งดีขึ้นและเสื่อมโทรมลง เมื่อเทียบกับ 2 ปีก่อนพบว่าสถานการณ์น้ำแยลง เนื่องจากแหล่งน้ำที่เคยอยู่ในเกณฑ์ดี ปี 2551 อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ได้แก่ แควใหญ่ ขณะที่แหล่งน้ำที่เคยอยู่ในเกณฑ์พอใช้แต่ลดลงมาอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมในปีนี้ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก เจ้าพระยาตอนกลาง อุบลสงคราม เลย นองหาน และปากพั่น ส่วนที่เคยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่ปรับมาอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ แม่น้ำปิง วัง กุยบุรี เสียว ชี พังราด และตาปีตอนล่าง ส่วนคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง จากปีก่อนที่เคยอยู่ใน

เกณฑ์ดี 16 % ปี 2552 ลดอยู่ในเกณฑ์ดี 5 % บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมากแต่ถูกลดระดับลงมาอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ เกาะเสม็ด จ.ระยอง เกาะสีชัง และช่องแสมสาร จ.ชลบุรี อ่าวสะพลี หาดทุ่งวัวแล่น หาดทรายรีตอนกลาง จ.ชุมพร เกาะสมุย เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี หาดหินงาม จ.นครศรีธรรมราช หาดสมิหลา จ.สงขลา ส่วนบริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่ถูกลดลงมาอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ได้แก่ ท่าเรือแหลมฉบัง (ตอนท้าย) จ.ชลบุรี และที่อยู่เกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ได้แก่ ปากแม่น้ำบางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำแม่กลอง จ.สมุทรสงคราม และปากแม่น้ำบ้านแหลมด้านกลาง จ.เพชรบุรี

จากการตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำสายหลัก และน้ำทะเลที่มีปัญหาเสื่อมโทรมลงในปีนี้ได้พบสาเหตุใหญ่คือพบเปอร์เซ็นต์การปนเปื้อนเพิ่มขึ้นของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มสูงมาก ซึ่งเกิดจากการปล่อยทิ้งน้ำเสียจากชุมชน 60 % ที่ไม่ได้มีการบำบัดและระบบบำบัดน้ำเสียที่เคยสร้างเสร็จไม่ได้ใช้งาน เพราะไม่สามารถเก็บเงินค่าบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการได้ รวมทั้งในปี 2552-2553 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติให้ชะลอโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ทั่วประเทศไว้ก่อน โดยโครงการที่จะนำเสนอต้องมีแผนรองรับทั้งในเรื่องการออกระเบียบรองรับการเก็บค่าบำบัดน้ำเสียท้องถิ่น

ปัญหามลพิษในมาตาพุด

ปัญหาหลักยังคงเป็นเรื่องมลพิษทางอากาศ โดยผลตรวจสอบสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (วีไอซี) 3 รายการที่นำเป็นห่วง ได้แก่ เบนซีน 1,3 บิวทาไดอิน และ 1,2 ไดคลอโรอีเทน ส่วนคุณภาพน้ำบ่อต้นหรือน้ำใต้ดินของชาวบ้านที่อยู่รอบนิคมและใกล้เคียง 50 % มีการปนเปื้อนของสารกลุ่มโลหะหนักเกินมาตรฐานที่มาจากธรรมชาติ เพราะพื้นที่เป็นแหล่งแร่ที่กระจายในภาคตะวันออก ในปี 2553 จะเข้าไปบำบัดพร้อมทั้งร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ทำการปิดบ่อบาดาลที่เคยไปขุดเอาไว้ เพื่อลดการแพร่กระจายปนเปื้อน ส่วนปัญหาวีไอซีในบ่อน้ำดื่มที่มี 18 % ขณะนี้ยังจำกัดอยู่ในพื้นที่ของโรงงานในนิคมมาตาพุด ยังไม่กระจายไปในบ่อน้ำของชาวบ้าน ทั้งนี้มีการประสานกับโรงงานเพื่อเตรียมการบำบัดในปี 2553 แล้ว

คุณภาพอากาศและระดับเสียงมีแนวโน้มดีขึ้น

คุณภาพอากาศและระดับเสียงมีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเทียบกับที่ผ่านมา ปัญหาหลักยังคงเป็นฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน รองลงมาคือ ก๊าซโอโซน สำหรับฝุ่นรวม ตรวจพบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวในพื้นที่ริมถนน ทั้งนี้พื้นที่ที่พบปัญหาฝุ่นขนาดเล็กเกินมาตรฐานมากที่สุดคือ ต.หน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี สาเหตุจากอุตสาหกรรมไม่ บดและย่อยหิน ปูนซีเมนต์และกิจการรถขนส่งจรรยา รองลงมาคือ แม่ฮ่องสอน เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ อุรุษยา และระยอง สถานการณ์ระดับเสียงในกรุงเทพฯ ยังเกินมาตรฐาน อยู่ในช่วง 62.0-78.9 เดซิเบล (ค่ามาตรฐานอยู่ที่ 70 เดซิเบล)

สำหรับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในภาพรวมพบการใช้สารเคมี 29 ล้านตัน เป็นการผลิตในประเทศประมาณ 24 ล้านตัน และนำเข้าจากต่างประเทศ 5 ล้านตัน ขณะที่ปัญหาอุบัติเหตุจากเงินจากสารเคมี รวมการลักลอบทิ้งกากของเสียรวม 47 ครั้ง

สายด่วน 1650

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุสารเคมี
รับแจ้งเรื่องร้องเรียนมลพิษ
ให้บริการข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น

ปฏิบัติการช่วย กับร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

ขยะตามบ้าน ปลายทางคงไม่ใช่แค่ถังขยะ หรือจบลงที่รถเก็บขยะของเทศบาลอย่างที่หลายคนเคยเห็นเท่านั้น เพราะยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นช่องทางนำขยะตามบ้านต่างๆ มาแปรรูปหรือนำกลับมาใช้ใหม่ และสร้างวงจรธุรกิจ “ร้านรับซื้อของเก่า” ให้เกิดขึ้น

“ร้านรับซื้อของเก่า” จึงเป็นธุรกิจที่เติบโตขึ้นท่ามกลางปริมาณขยะมูลฝอยที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามการบริโภคของจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น จากการสำรวจข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ ปี 2551 พบว่าร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศจำนวน 10,200 ร้าน ซึ่งในพื้นที่เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีร้านรับซื้อของเก่าสูงสุด โดยคิดเป็นร้อยละ 30 ภาคกลางและภาคตะวันออก ร้อยละ 28 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 18 ภาคเหนือ ร้อยละ 16 และภาคใต้ ร้อยละ 8 เมื่อเปรียบเทียบกับร้านรับซื้อของเก่าในภูมิภาคอื่นๆ ถ้าเราสังเกตร้านรับซื้อของเก่าที่เห็นกันจนชินตา จะเห็นว่ามี การสะสมวัตถุ สิ่งของที่ชำรุดใช้แล้ว หรือเหลือใช้ไว้ในร้าน เพื่อรวบรวมรอการขนส่งหรือจำหน่ายต่อไป และสิ่งที่มักตามมา คือ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบการ และคนงาน ทั้งปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค เสี่ยงดังจากการกระทบกันของโลหะ การขนย้ายสิ่งของ อุบัติเหตุจากของมีคม

การตกหล่นในระหว่างการขนย้ายสารเคมีและวัตถุอันตราย กลั่นจากการหมักหมมของสิ่งตกค้างน้ำเสีย น้ำเสียจากการล้างขวดหรือล้างพลาสติกที่บรรจุของน้ำเสีย

ทำอย่างไรเราจะมีวิธีลดผลกระทบที่เกิดขึ้น และสามารถสร้างธุรกิจเกี่ยวกับขยะให้เป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่แพ้การเติบโตของตัวเลขที่เป็นกำไรของผู้ประกอบการ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) จึงได้จัดโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว Green Junk Shop Project เพื่อสนับสนุนให้ร้านรับซื้อของเก่ามีระบบการจัดการร้านที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนข้างเคียง รวมถึงพัฒนาการบริหารจัดการร้านให้เป็นต้นแบบที่ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ ซึ่งหลังจากเปิดรับสมัครตั้งแต่มกราคม มีร้านรับซื้อของเก่าจากทั่วประเทศเข้าร่วมกว่า 300 ร้าน และขณะนี้คณะกรรมการประเมินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมร้านรับซื้อของเก่ากำลังลงพื้นที่ตรวจประเมินร้านขายของเก่ารอบแรกในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ก่อนจะขยายสู่ภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งร้านรับซื้อของเก่าที่สมัครเข้าร่วมโครงการจะต้องได้รับการประเมิน 2 ครั้ง และคณะกรรมการฯ จะเฟ้นหาร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวเพื่อรับรางวัล นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการตรวจประเมินเพื่อปรับปรุงร้านร้านที่ผ่านเกณฑ์ประเมินจะได้รับอุปกรณ์ตกแต่งร้าน เช่น ป้ายบอกราคา

รับ-ซื้อขายวัสดุรีไซเคิล ป้ายบอกหมวดหมู่วัสดุรีไซเคิล ป้ายแสดงเข้าร่วมโครงการฯ และเดือนมีนาคม 2553 คพ.จะแถลงข่าวเพื่อสรุปภาพรวมของโครงการฯ

ที่ผ่านมา จากการสอบถามร้านรับซื้อของเก่าในจังหวัดกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนใหญ่เป็นร้านที่แยกประเภทของเก่าเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่แปรรูป หรือซ่อมแซมเพื่อจำหน่าย และแบ่งของเก่าออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ พลาสติก เหล็ก แก้ว กระดาษ ซึ่งผู้ประกอบการมักคุ้นกับการรณรงค์หยุดภาวะโลกร้อน ดังนั้น การเข้าร่วมโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวจึงยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับแวดวงธุรกิจร้านรับซื้อของเก่า แต่มีความสนใจที่จะให้ภาครัฐเข้ามากำหนดมาตรฐานความปลอดภัย มาตรฐานด้านราคา ซึ่งในบางพื้นที่ร้านจะได้รับการตรวจพื้นที่และความสะอาดจากเทศบาลและหน่วยงานราชการในพื้นที่

สำหรับวันประกาศผลและมอบรางวัล คพ.จะจำลองร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์ดีเยี่ยม และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีตามที่ คพ.กำหนด รวมทั้งเปิดให้คำปรึกษาการจัดการร้านรับซื้อของเก่าให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคาดว่าร้านรับซื้อของเก่าไม่น้อยกว่า 300 แห่ง ในพื้นที่เป้าหมายจะได้รับคำแนะนำพร้อมทั้งปรับปรุงตกแต่งร้านที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ประสานงานโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว โทร. 0 2298 2411 หรือ E-mail: recycle@pcd.go.th

สร้างโลกสวย
เลือกซื้อ เลือกใช้สินค้าและบริการ
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

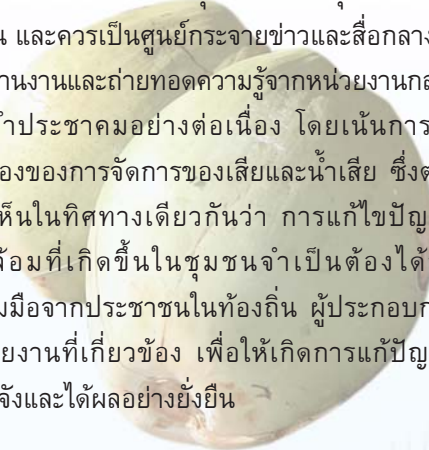
เมื่อมะพร้าวกับสิ่งแวดล้อม โคจรมาพบกัน

เมื่อมะพร้าวถูกแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อและความอร่อยให้หลายคนติดใจ แต่เบื้องหลังของกิจการที่เกี่ยวกับมะพร้าวที่ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนประกอบอาชีพหลักคือทำสวนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขา ความเก๋ไก๋ของชุมชนสร้างวิถีชีวิตและอาชีพให้แก่ผู้คนที่อาศัยอยู่ที่นี้ รวมถึงอาชีพที่เกี่ยวกับกิจการมะพร้าว

ช่วงเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้ลงพื้นที่และพูดคุยกับผู้นำชุมชน ทั้งปลัดอำเภออัมพวา นายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลวัดประดู่ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมะพร้าว ร่วมพูดคุยและรับฟังความคิดเห็นถึงแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

คพ. ได้สรุปถึงผลการสำรวจและรวบรวมข้อมูลอุตสาหกรรมชุมชนที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าวในพื้นที่ตำบลวัดประดู่ ปัญหาน้ำเสียจากอุตสาหกรรมชุมชน การใช้น้ำของอุตสาหกรรมชุมชน ผลกระทบจากการปล่อยมลพิษและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ชาวบ้านต่างให้ความเห็นว่าการประชุมครั้งนี้มีประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ และยังได้ให้ความเห็นถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เกิดขึ้นในชุมชนว่า “ควรจัดทำแนวปฏิบัติให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมชุมชนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมพร้อม ๆ กับการรักษาสิ่งแวดล้อม และต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง”

นอกจากนี้ควรสร้างเครือข่ายการใช้ประโยชน์จากของเสีย โดยรวมตัวในรูปแบบสหกรณ์ การนำเศษวัสดุดิบที่เหลือทิ้งจากการผลิตแปรรูปเป็นปุ๋ยสร้างบ่อเก็บกักน้ำเสียหรือบ่อเกรอะ/บ่อซึมเพื่อไม่ให้มีการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ หรือสร้างเตาไร้ควันเพื่อใช้เป็นเตาเผากะลามะพร้าว ลดปัญหามลพิษทางอากาศ และให้มีการจัดกลุ่มผู้ประกอบการกิจการอุตสาหกรรมชุมชนที่มีอยู่ในพื้นที่ หรือขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เพื่อที่จะควบคุมและจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมชุมชนได้ง่ายขึ้น ส่วนหน่วยงานท้องถิ่นควรกำหนดข้อบัญญัติ เพื่อควบคุมการประกอบกิจการอุตสาหกรรมชุมชนที่มีอยู่ในท้องถิ่น และควรเป็นศูนย์กระจายข่าวและสื่อกลางในการประสานงานและถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานกลางเพื่อจัดทำประชาคมอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการให้ความรู้เรื่องของการจัดการของเสียและน้ำเสีย ซึ่งต่างมีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง และได้ผลอย่างยั่งยืน

หยุดเผา

แค่ทำคนละอย่าง หยุดสร้างมลพิษ หยุดโลกร้อน

ปลูกจิตสำนึก
ด้วยการปลูกแค่คนละต้น

จากกล้าเล็กๆ สู่ไม้ใหญ่
ที่ช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง 1 ตัน
แถมยังให้ร่มเงา คลายร้อนให้โลก

ชด-ถ้าไม่จำเป็น
เปิด-ถ้าพอใช้ แค่คนละจุด

ลดใช้พลังงานในบ้าน หรือใช้อุปกรณ์ประหยัดไฟ
เมื่อลดใช้เท่ากับช่วยลดมลพิษหรือก๊าซต่างๆ
ไม่ให้ออกสู่อากาศจนมากเกินไป

ถ้าทุกคันเขาเข้าช่วย
จากา ผดง ขับเงิน

หยุดเผาในหม้อในที่โล่ง จากา สหัจองดูแวล ขอแค่เริ่ม... คนละอย่าง

ด้วยการหยุดเผาไหม้สิ่งต่างๆ ในที่โล่งทุกชนิด เพราะเป็นการสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ขึ้นไปสะสม
ในชั้นบรรยากาศ รวมถึงการตัดไม้ เผาผลาญ ทำลายป่า ซึ่งเท่ากับทำลายแหล่งกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ที่สำคัญ

อากาศบริสุทธิ์...แค่หยุดเผา ก่อนเราต้องหยุดหายใจ

เพราะอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย อาจเป็นแล้วก็ไม่หาย แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นกลับมีเบื้องลึกลับน่าวิตกนั่นคือ วิกฤตการณ์โลกร้อน (Global Warming) ตัวการคือ
ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gases) รวมถึงการเพิ่มขึ้นอย่างน่ากลัวของก๊าซกลุ่มไนตรัสออกไซด์ และคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (CFC) และการที่
มนุษย์กระหน่ำตัด เผา ตัดไม้ ทำลายพื้นที่ป่าอย่างไม่ยั้งคิด ทำให้กลไกธรรมชาติที่ช่วยดักก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถูกทำลาย จนระบบนิเวศน์ขาดสมดุล
ปัญหาโลกร้อนใกล้ตัวเรามากกว่าที่คิด แต่ป้องกันได้ แค่เริ่มจาก ลด ละ เลิก การสร้างมลพิษให้โลก เริ่มทำคนละอย่าง สร้างนิสัย "รักษ์" โลกให้เกิดขึ้น

ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทร. 0 2298-2082-4 www.pcd.go.th

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

สภาชาวบ้าน

สภาชาวบ้าน เลือกคำถามที่ประชาชนสนใจอยากรู้คำตอบมาไขข้อข้องใจ ใครที่สนใจอยากฝากคำถามด้านปัญหามลพิษ สามารถส่งคำถามได้ที่คอลัมน์ สภาชาวบ้าน ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ชั้น 2 กรมควบคุมมลพิษ 92 ซ.พหลโยธิน 7 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400 หรือ www.pcd.go.th ในหัวข้อ Q&A

1. น้ำเสียอุตสาหกรรมที่ผ่านการบำบัดแล้ว เมื่อตรวจเช็คค่าพารามิเตอร์ต่างๆ พบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนด แต่พบว่ายังเกิดปัญหาเรื่องกลิ่นของน้ำทิ้ง มีแนวทางแก้ไขอย่างไรบ้าง

ตอบ กลิ่นในน้ำเสีย เกิดจากมลสารต่างๆ ที่มีอยู่ในน้ำเสียจะเกิดการย่อยสลายตามธรรมชาติ ทำให้ออกซิเจนที่มีอยู่นั้นหมดไป เกิดการย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ชนิดไม่ใช้อากาศ ซึ่งทำให้เกิดสารที่มีกลิ่น เช่น อัลดีไฮด์ คีโตน เอมีน ไฮโดรเจนซัลไฟด์ ฯลฯ นอกจากนี้หากน้ำเสียนั้นมีสารที่ทำให้เกิดกลิ่นอยู่แล้ว แม้ว่าจะอยู่ในสภาวะที่มีออกซิเจน น้ำเสียก็อาจมีกลิ่นเหม็นเช่นกัน

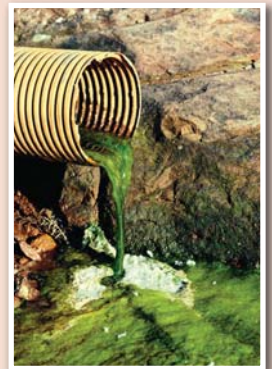
วิธีกำจัดกลิ่น แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. วิธีการทางชีวภาพ โดยใช้จุลินทรีย์เข้าไปย่อยสลายสิ่งที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นในน้ำเสีย เช่น ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H₂S) สามารถใช้จุลินทรีย์ชนิด Sulfur Bacteria ที่มีชื่อว่า Thiobacillus
2. วิธีทางเคมี โดยการใส่มาซิโอในการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้สารมาซิโอทำลายเชื้อโรคที่ปะปนอยู่ในน้ำ ซึ่งสามารถกำจัดกลิ่นหรือโลหะที่ไม่ต้องการออกไปได้ สารมาซิโอที่ใช้ได้แก่
 - 2.1 คลอรีน โดยทั่วไปคลอรีนใช้เพื่อการฆ่าเชื้อโรค ได้แก่ ก๊าซคลอรีน แคลเซียมไฮโปคลอไรท์ โซเดียมไฮโปคลอไรท์ และคลอรีนไดออกไซด์ เนื่องจากคลอรีนมีความสามารถในการออกซิไดซ์สูง จึงมี

ประสิทธิภาพฆ่าเชื้อโรคได้ดีเพราะสามารถทำลายระบบ enzyme และระบบการสังเคราะห์โปรตีนได้ การเติมคลอรีน ซึ่งเรียกว่ากระบวนการ Chlorination เป็นกระบวนการเติมก๊าซคลอรีนหรือสารประกอบคลอรีนลงในน้ำเพื่อฆ่าเชื้อโรค นอกจากจะช่วยลดสีและกลิ่นในน้ำเสียแล้วยังเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่มีน้ำเป็นสื่อด้วย

2.2 โอโซน เป็นสารออกซิไดซ์ที่รุนแรงสามารถฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ได้หลายชนิด สามารถสลายตัวได้ง่ายและเปลี่ยนเป็นออกซิเจนเมื่อสัมผัสกับสารรีดิวซ์ หรือใช้โลหะที่มีการผ่านที่ดีของสาร (เหล็ก ทองแดง สังกะสี โครเมียม นิกเกิล เป็นต้น)

ทั้งนี้วิธีกำจัดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ประเภทของโรงงาน ชนิดของมลสาร และความเข้มข้นของมลสารในน้ำเสียงบประมาณและพื้นที่สำหรับการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

จดหมายข่าว

ปีที่ 5 ฉบับที่ 17 | เดือนธันวาคม 2552-มกราคม 2553

รักชุมชน

www.pcd.go.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

เรียน

“สร้างบรรทัดประโยชน์ เพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม”

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2298 2082-84 โทรสาร 0 2298 2085